4/3

T.C.
ÇEVRE BAKANLIĞI
Çevre Kirliliğini Önleme ve Kontrol Genel Müdürlüğü

SAYI : B.19.0.ÇKÖ.04.00.03/ 4536 11740
KONU : Soru önergeleri.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İLGİ : 06 Ekim 2000 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-6895 sayılı yazınız.

İlgi yazı ekinde Bakanlığımıza gönderilen, sahibi ve özeti belirtilen soru önergelerinin cevapları Ek' de sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Fevzi AYTEKİN
Çevre Bakanı

EKLER:

Ek-1: İstanbul Milletvekili Bülent Akarcalı' nın, araç eksoz muayenelerine ilişkin (2 sayfa).

Ek-2: Rize Milletvekili Ahmet Kabil' in, Rize İlindeki belediyelerin araç ve makine taleplerine ilişkin (1 sayfa).

Ek-3: Samsun Milletvekili Musa Uzunkaya' nın, Karadeniz' e zehirli kimyasal atık bırakan gemilere ilişkin (2 sayfa).

Ek-4: Amasya Milletvekili Ahmet İyimaya' nın Turhal şeker Fabrikası atıklarının Yeşilırmak'ı kirlettiği iddiasına ilişkin (3 sayfa).

EK-3

7/2520 esas numarası ve 6724/16926 kayıt numarası ile Karadeniz' e zehirli kimyasal atık bırakan gemilere ilişkin olarak Samsun Milletvekili Sn. Musa UZUNKAYA' nın Çevre Bakanı Sn. Fevzi AYTEKİN' e yazılı olarak yönelttiği sorular ve cevapları aşağıda sunulmaktadır.

Soru 1: Bakanlığınızca tespit edildiği bildirilen, Panama bandıralı bu Türk gemileri hangi şirkete aittir?

Cevap 1: Panama bandıralı MUNZUR adlı Türk gemisi Caferoğlu Denizcilik ve Ticaret Limited Şirketine aittir.

Soru 2: Bu şirket hakkında yapılan işlem ve neticesi nedir?

Cevap 2: Söz konusu varillerin menşeinin belirlenmesi ve geri gönderilmesinin sağlanması konusundaki çalışmalar, o tarihlerde Dışişleri Bakanlığı, Hazine ve Dış Ticaret Müsteşarlığı Hazine Kontrolörleri Kurulu, İçişleri Bakanlığı ve Çevre Müsteşarlığınca yapılan toplantılar ve yazışmalarla sürdürülmüştür. Dışişleri Bakanlığı yetkililerinin İtalyan Hükümeti ile müteaddit defalar görüşmesi neticesinde alınan 12 Nisan 1990 tarihli Notada, Türk Makamlarınca verilen bilgilerin İtalyan Hükümetine olay hakkında herhangi bir sorumluluk atfedilmesi için dayanak teşkil etmeyeceği ve yapılan araştırma sonucunda bahse konu varillerin hangi limandan hareket ettiği ve hangi limana ihraç edildiklerinin ortaya konulmasının mümkün olmadığı belirtilmiştir.

İlgili kuruluşlar nezdinde sürdürülen çalışmalar sonucu İtalyan Hükümeti 4 kişilik bir heyeti Karadeniz' e göndermiş ve inceleme gezisi yapılmıştır. Gezi neticesinde de Heyet eldeki kanıtların yetersiz olduğunu ve söz konusu atık nakliyesinin İtalyan Hükümetini Kanunen bağlamayacağını belirtmiştir. Bunun yanısıra uluslararası yasadışı atık ithalini engelleyen ve cezai yaptırım getiren uluslararası bir mevzuatın olmaması nedeniyle atıkların gönderilmesi mümkün olamamıştır. Bu nedenle Bakanlığımızca, Samsun/Alaçam' da geçici depolama tesisi yaptırılarak, ilgili Valilik gözetiminde atıklar depolanmıştır.

Soru 3: Ayrıca, bu tür atıkların menşei ve muhtevasının tespitini imkansız hale getirmek amacıyla, gemilerden ambalajsız olarak denizlere boşaltma yapılması ihtimali de Bakanlığınızca göz önünde bulundurularak ona göre tedbirler alınmakta mıdır?

Cevap 3: Tehlikeli ve diğer atıkların sınır ötesi taşınması ve bertaraf edilmesinden kaynaklanan kirliliğin önlenmesine ilişkin Basel Sözleşmesi' ne ülkemiz 1994 yılında taraf olmuş ve Sözleşme' de, bu tür atıkların gemilerden boşaltılmaması, söz konusu atıkların kaçak olarak gelişmiş ülkelerden gelişmekte olan ülkelere gönderilmemesi, yasadışı trafik olaylarının engellenmesi ve önlenmesi yönünde hükümler yer almaktadır. Ayrıca atık taşınmasına bölgesel boyutta önlemler getiren "Akdeniz' de Tehlikeli Atıkların Sınır ötesi Hareketlerinden ve Bertaraf Edilmesinden Kaynaklanan Kirliliğin Önlenmesi (İzmir protokolü)" onaylanma aşamasındadır. Bunlara ilave olarak Basel Sözleşmesi eki olarak hazırlanan ve ülkemizce de kabul edilen "Tehlikeli Atıkların Sınır ötesi Taşınımı ve Bertaraf

Edilmesinden Kaynaklanan Zarara Karşı Sorumluluk ve Tazminat Protokolü' nün imzalanması için Bakanlığımızca çalışmalar başlatılmıştır.